

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВННЯ
З ОСНОВ ЕКОНОМІКИ, ДЕРЖАВИ І ПРАВА**

**для здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 281 Публічне
управління та адміністрування на основі здобутого освітньо-
кваліфікаційного рівня «Бакалавр»
у 2022 році**

м. Хмельницький
2022

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. Порядок складання фахового вступного випробування	3
2. Перелік тем, що виносяться для проведення фахового вступного випробування.....	3
3. Критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників	6
4. Список літератури, що рекомендовано для підготовки	7

ВСТУП

На навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра можуть виступати абітурієнти, які отримали диплом за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, 081 Право, спорідненою спеціальністю або іншою спеціальністю, та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти.

Метою проведення фахового вступного випробування з основ економіки, держави і права є встановлення теоретичних знань та практичних навичок абітурієнтів, яких вони набули під час навчання на освітньому ступені/рівні бакалавра, з метою конкурсного відбору абітурієнтів на навчання за освітнім ступенем магістра спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування в межах ліцензованого обсягу.

1. Порядок складання фахового вступного випробування

Фахове вступне випробування складається у формі письмових відповідей на тестові завдання з тем, що формують базові фахові компетентності, які визначають рівень підготовленості абітурієнта у галузі економіки, основ держави та права. Фахове вступне випробування проводиться фаховою атестаційною комісією, головою якої призначається завідувач випускової кафедри або гарант освітньої програми на бакалаврському рівні. До складу комісії входять провідні викладачі випускової кафедри. Для проведення фахового вступного випробування кожному абітурієнту видається зошит, що містить 50 тестових завдань з тем, які наведені нижче. На проведення екзамену відводить 1 година. Критерії оцінювання наведено у розділі 3.

2. Перелік тем, що виносяться для проведення фахового вступного випробування

Фахове вступне випробування визначає рівень знань, вмінь та компетентностей у напрямку формування здатності:

1) визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях;

2) розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях;

3) представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними;

4) розробляти і впроваджувати інноваційні проєкти на різних рівнях публічного управління та адміністрування;

5) генерувати нові ідеї (креативність);

6) демонструвати навички дослідження закономірностей виникнення

розвитку і функціонування держави і права;

7) застосовувати основоположні ідеї та теорії для пояснення явищ державно-правової дійсності;

8) використовувати понятійно-категоріальний апарат юридичної науки для вирішення правових проблем;

9) знаходити різницю між різними видами правових відносин;

10) критично оцінювати правову систему.

ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії

Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Економічні закони, принципи і категорії. Методи пізнання економічних процесів і явищ. Загальні та спеціальні методи наукового пізнання та їх використання. Предмет економічної науки. Функції економічної теорії. Економічна теорія як основа економічної політики.

Тема 2. Економічна система суспільства

Економічні потреби суспільства, їх суть та структура. Поняття безмежності потреб. Економічні блага. Економічні інтереси: сутність, суб'єкти, класифікація. Взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу.

Економічна система, її сутність та основні структурні елементи. Типи економічних систем. Традиційна економіка. Економічна система вільного капіталізму. Командно-адміністративна система. Система змішаної економіки. Перехідні економічні системи, їх зміст та основні риси.

Власність як економічна категорія. Суб'єкти та об'єкти. Типи, форми і види власності. Основні тенденції розвитку власності на сучасному етапі. Необхідність різноманітних форм власності в ринковій економіці. Трансформація форм власності в Україні. Роздержавлення. Приватизація.

Зміст та моделі економічного кругообігу (кругообігу економічної діяльності).

Макроекономічні показники: сутність та призначення. Суспільний продукт. Натурально-речовий склад та вартісна форма суспільного продукту. Методи обчислення суспільного продукту: система національних рахунків (СНР) і система балансу народного господарства (БНГ). Сучасні форми суспільного продукту: валовий суспільний продукт (ВСП), кінцевий суспільний продукт (КСП), валовий внутрішній продукт (ВВП), валовий національний продукт (ВНП), чистий внутрішній продукт (ЧВП), чистий національний продукт (ЧНП), національний дохід (НД). Виробництво, розподіл і використання національного доходу. Національне багатство: сутність, структура та проблеми його відтворення. Національне багатство України

Тема 3. Виробничі можливості суспільства. Соціальна сутність виробництва

Виробництво як визначальний фактор потреб суспільства та їх розвитку. Зміст і структура суспільного виробництва. Матеріальне та нематеріальне

виробництво, їх сутність і взаємозв'язок.

Ресурси виробництва та їх види. Використання економічних ресурсів. Абсолютна та відносна обмеженість (рідкісність) ресурсів. Межа економічних можливостей.

Економічний вибір. Крива виробничих можливостей. Основні фактори виробництва та їх взаємозв'язок. Ефективність виробництва, її сутність, економічні та соціальні показники.

Форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне. Еволюція товарного виробництва. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення. Проста і розвинена форми товарного виробництва, їх спільні риси та відмінності. Товарне виробництво як основа ринкової економіки та його роль в економічному розвитку суспільства..

Тема 4. Теорія товару і грошей. Інфляція та антиінфляційне регулювання

Товар і його властивості. Вартість. Мінова вартість. Споживна вартість та її показники. Теорії вартості: трудова, маржиналістська і неокласична. Розвиток товару і товарного виробництва за сучасних умов.

Теоретичні концепції виникнення та сутність грошей. Функції грошей. Історичний підхід у розгляді функцій грошей. Види грошей: паперові, металеві, кредитні, безготівкові, електронні. Обіг готівкових та безготівкових грошей. Сучасні зміни в грошовому обігу. Закон грошового обігу. Історичний досвід України в створенні національної грошової одиниці.

Інфляція, її суть і причини. Темпи інфляції. Види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Інфляції попиту на основі моделі AD-AS. Монетарні та немонетарні фактори інфляції попиту. Передчасна й чиста інфляція попиту. Інфляційний розрив. Інфляція витрат (пропозиції) на основі моделі AD-AS. Стагфляція. Причини інфляції витрат. Інфляційна спіраль.

Тема 5. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг

Сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма. Капітал як фактор виробництва. Структура капіталу та його обіг. Кругообіг капіталу. Промисловий капітал. Стадії кругообігу і функціональні форми промислового капіталу. Основний капітал. Фізичне та моральне зношення основного капіталу. Механізм відтворення основного капіталу. Амортизація. Норма амортизації. Амортизаційний фонд як одне з джерел відтворення основного капіталу. Обіговий капітал. Час і швидкість обігу. Фактори, що впливають на швидкість обігу. Оборотні засоби та їх структура. Показники ефективності використання основного та обігового капіталу. Рентабельність.

Тема 6. Доходи населення, їх формування та розподіл. Безробіття та політика зайнятості

Доходи, їх види та джерела формування. Сутність та механізм розподілу доходів.

Заробітна плата: сутність, форми та системи заробітної плати. Дохід від

кооперативно-колективної та індивідуальної трудової діяльності. Підприємницький дохід. Доходи від власності та рентні доходи. Сімейні доходи, їх структура та використання. Заощадження як необхідний елемент у структурі сімейних доходів. Номінальні та реальні доходи. Диференціація доходів та її межі. Крива Лоренца та коефіцієнт Джині.

Соціальні аспекти економічних відносин. Рівень та якість життя населення. Прожитковий мінімум. Бідність. Необхідність та сутність системи соціального захисту населення. Основні елементи механізму соціального захисту. Державне регулювання розподілу доходів. Роль держави у забезпеченні соціального захисту в умовах переходу до ринкової економіки.

Механізм функціонування ринку праці. Чинники, що впливають на співвідношення попиту і пропозиції на ринку праці. Рівень зайнятості та рівень безробіття. Види безробіття: фрикційне, структурне й циклічне. Економічні та соціальні наслідки безробіття. Закон і крива Оукена. Взаємозв'язок безробіття та інфляції. Крива Філіпса. Засоби державного регулювання зайнятості. Соціальний захист безробітних.

Тема 7. Ринкова економіка: суть, функції і структура. Суб'єкти ринкової економіки

Поняття ринок. Риси, структура та функції ринку. Види ринків. Критерії класифікації ринків та їх структура. Основні суб'єкти ринкової економіки.

Сутність попиту і фактори, що його визначають. Закон попиту. Винятки дії закону попиту. Крива попиту. Зв'язок між попитом і ціною. Зміщення кривої попиту під впливом дії нецінових факторів.

Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають. Закон пропозиції. Крива пропозиції та її властивості. Зв'язок між пропозицією і ціною. Нецінові фактори зміни пропозиції. Зміщення кривої пропозиції під впливом дії нецінових факторів. Особливості формування і зміни кривих пропозицій в перехідних економічних системах.

Ринкова рівновага. Утворення рівноважної ціни та рівноважного обсягу виробництва. Фактори, які впливають на зміну ринкової рівноваги.

Сутність ціни. Механізм формування і функції ціни. Види цін.

Сутність конкуренції. Місце конкуренції в ринковій економіці. Форми конкуренції. Типи конкурентної поведінки. Функції конкуренції. Методи конкурентної боротьби. Позитивні й негативні наслідки конкуренції.

Монополія та типи монополізації. Види монополій. Монопольна влада. Критерії та межі монополізації економіки. Недоліки надмірної монополізації економіки. Економічні наслідки монополій. Ринок монополістичної конкуренції. Особливості монополістичної конкуренції. Олігополістичний ринок. Суть олігополії. Олігополія і конкуренція. Олігополія та економічна ефективність. Антимонопольна політика і антимонопольне законодавство.

Тема 8. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці

Підприємство як суб'єкт економічної системи. Організаційно-правові форми підприємств. Соціально-економічна характеристика підприємств. Функції

підприємства. Організація процесу виробництва. Обмеженість ресурсів та шляхи її подолання.

Продукція підприємств та її економічні форми. Суть підприємництва та умови його існування. Види та суб'єкти підприємницької діяльності. Форми підприємництва. Підприємництво і бізнес. Перспективи розвитку підприємництва в Україні. Проблема банкрутства підприємств. Законодавство про банкрутство.

Тема 9. Капітал сфери обігу

Сутність, функції та місце сфери обігу у ринковій економіці. Особливості сфери функціонування торговельного капіталу та його функціональна структура. Сучасні форми торговельного підприємництва. Торговельний прибуток і його норма.

Позичковий капітал як відокремлена частина грошових функціональних форм промислового і торговельного капіталу. Сутність та джерела позичкового капіталу. Позичковий процент і його джерела. Норма позичкового проценту та його динаміка. Роль процентної ставки. Кредит як форма руху позичкового капіталу. Форми кредиту. Роль і функції кредиту в сучасній ринковій економіці.

Банківська система як інфраструктурний елемент сучасної ринкової економіки. Банки, їх види та функції. Акціонерно-корпоративний капітал. Цінні папери акціонерних товариств. Ринок цінних паперів. Фондова біржа та її функції.

Тема 10. Ринкові відносини в аграрному секторі

Аграрна сфера виробництва та її особливості. Сутність аграрних відносин. Форми господарювання у сільському господарстві: фермерські, кооперативні, державні, змішані. Рентні відносини. Сутність земельної ренти, її види та механізм створення. Розподіл і використання рентного доходу. Ринок землі. Попит і пропозиція на землю. Ціна землі. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. Державна політика регулювання та підтримки сільськогосподарського виробника.

Тема 11. Держава в системі макроекономічного регулювання

Необхідність і межі державного регулювання ринкової економіки. Економічні функції держави. Форми, методи та інструменти державного регулювання економіки.

Класична теорія як теоретична база державного невтручання в економіку. Суть класичної теорії. Механізм ринкового саморегулювання за класичною теорією.

Кейнсіанська теорія як теоретична база державного регулювання економіки. Кейнсіанство: суть та основні положення теорії. Недостатність ринкового механізму для забезпечення ефективного регулювання економіки. Сукупний попит як об'єкт державного впливу. Концепція „ефективного попиту”. Методи стимулювання сукупного попиту. Роль фіскальних методів.

Зміст фіскальної політики: цілі та інструменти. Податкові надходження як основне джерело доходів держави. Прямі й непрямі податки та їх роль у наповненні бюджету.

Державні видатки і їх структура. Дискреційна фіскальна політика. Стимулююча й стримуюча фіскальна політика. Модель впливу державних витрат та

податків на сукупний обсяг виробництва. Мультиплікатор державних витрат і податковий мультиплікатор. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Недискреційна (автоматична) фіскальна політика.

Фіскальна політика й державний бюджет. Концепції збалансування державного бюджету. Вплив фіскальної політики та циклічних коливань, на державний бюджет. Бюджетний дефіцит: причини виникнення і економічні наслідки. Державне бюджетне обмеження. Циклічний та структурний дефіцити бюджету. Джерела дефіцитного фінансування. Державний борг та його структура. Економічні наслідки державного боргу. Методи управління державним боргом.

Основні характеристики грошового ринку. Грошова маса та її структура. Грошові агрегати. Грошова база. Депозити. Грошові резерви. Норматив мінімальних резервів. Грошовий (депозитний) мультиплікатор. Рівняння Фішера

Попит на гроші. Графік MD. Пропозиція грошей. Графік MS. Рівновага на грошовому ринку. Модель MD-MS.

Центральний банк та його роль у здійсненні грошово-кредитної політики. Функції НБУ. Емісійна політика держави. Операції центрального (національного) банку і грошова база. Інструменти центрального банку: політика облікової ставки, політика банківських резервів, операції на відкритому ринку. Механізм створення грошей банками. Вплив монетарної політики на економіку: політика “дорогих” та “дешевих” грошей.

Суть монетарної політики. Дискреційна і недискреційна монетарна політика. Стратегії монетарної політики. Таргетування як стратегія монетарної політики.

Тема 12. Циклічні коливання економіки та антициклічне регулювання

Макроекономічна нестабільність і нерівномірність економічного розвитку. Економічні (ділові) цикли. Типи циклів. Теорії циклічних коливань. Циклічні коливання та їх види. Класифікація макроекономічних змінних для типового ділового циклу: проциклічні, антициклічні, ациклічні. Макроекономічний аналіз циклічних коливань. Циклічність, інфляція й безробіття як форми прояву макроекономічної нестабільності. Кейнсіанська й неокласична теорія економічних циклів. Державне антициклічне регулювання.

Тема 13. Світове господарство і міжнародні економічні відносини

Сутність та етапи становлення світового господарства. Основні форми міжнародних економічних відносин та види інтеграційних формувань. Міжнародна економічна інтеграція. Інтеграційні зв'язки й механізм міжнародного співробітництва.

Міжнародна торгівля та її економічні основи. Міжнародний поділ праці, його принципи і форми. Міжнародна спеціалізація і кооперація виробництва. Теорії міжнародної торгівлі. Протекціонізм і вільна торгівля. Митні та немитні засоби регулювання зовнішньої торгівлі. Всесвітній ринок товарів та послуг. Структура світового ринку. Міжнародні торговельні організації.

Міжнародний рух капіталів. Причини, форми вивозу капіталу. Особливості вивозу капіталу на нинішньому етапі розвитку світового господарства. Наслідки вивозу капіталу. Прямі та портфельні інвестиції. Міжнародні кредити.

Міжнародні валютно-фінансові відносини. Зміст і структура світової валютної системи. Валютні ринки. Конвертованість національних валют. Фіксований і плаваючий курс. Міжнародні валютно-фінансові організації.

Міжнародна міграція робочої сили. Сутність і причини міжнародної міграції робочої сили. Основні напрями міграції.

Тема 14. Економічна глобалізація. Економічні аспекти глобальних проблем

Причини виникнення, сутність і класифікація глобальних проблем. Глобальні проблеми і шляхи їх розв'язання людством. Сучасні глобальні проблеми. Україна в глобальній економіці. Паливно-енергетична та сировинна проблеми. Екологічна криза та форми її прояву. Демографічні проблеми світу та шляхи їх вирішення. Проблема та шляхи скорочення зон зuboжіння, голоду і хвороб у світі. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

ОСНОВИ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Тема 1. Предмет теорії держави і права. Причини виникнення держави

Предмет теорії держави і права. Місце теорії держави і права в системі юридичних наук. Теорія держави і права як навчальна дисципліна. Суспільство і держава. Влада і норми поведінки в первіснообщинному ладі. Причини виникнення держави: а) економічна теорія; б) природно-правова (договірна) теорія; в) органічна теорія; г) теорія насильства; д) психологічна теорія.

Тема 2. Поняття та сутність держави

Основні ознаки держави. Держава і суверенітет. Сутність і призначення держави: а) держава як важливіший елемент політичної системи суспільства; б) держава і громадські організації. Соціальне призначення держави. Визначення поняття «держава». Різноманітність цих визначень в науці про державу.

Тема 3. Правова держава та її основні характеристики

Виникнення та розвиток ідеї правової держави. Основні юридичні ознаки правової держави. Правове забезпечення вільного розвитку особи. Взаємна відповідальність держави і особи. Теорія розподілу влад.

Тема 4. Типи і форми держави

Типологія держав: рабовласницький тип держави, феодальний, буржуазний, соціалістичний. Сучасна (постбуржуазна) держава. Перехідний тип держави. Основні форми держави (загальне поняття). Форма правління. Монархічні і республіканські форми правління. Форми державного устрою: унітарна держава, федерація, конфедерація. Їх характерні ознаки. Форми державного режиму. Демократичні і антидемократичні режими.

Тема 5. Механізм і функції держави

Поняття механізму держави. Представницькі органи державної влади. Місцеві органи державної влади. Представницькі органи в областях, містах, районах України (крім районів в містах), їх компетенція. Глава держави. Коло повноважень. Виконавчі органи державної влади. Кабінет Міністрів України. Місцеві органи державної виконавчої влади, їх компетенція. Місцеве самоврядування. Судові органи. Прокуратура.

Поняття функцій держави. Якими ознаками характеризуються державні функції. Внутрішні функції держави та їх класифікація. Соціальна функція держави. Основні засоби забезпечення соціальної функції держави, в тому числі в державі перехідного періоду. Зовнішні функції держави та їх види.

Тема 6. Поняття і сутність права. Право в системі соціальних норм

Основні ознаки права, його суспільне призначення. Вчення про походження і сутність права. Основні права людини. Теорія природного права. Історична, реалістична і соціологічна школи права. Теорія нормативізму. Психологічна і матеріалістична теорії права. Деякі загальні ознаки права, що впливають з названих наукових теорій і шкіл про походження і сутність права. Право, економіка, політика (відмінності і взаємозв'язок). Визначення поняття «право». Основні форми (джерела) права.

Поняття та види соціальних норм. Загальна характеристика норм права і норм моралі, норм громадських організацій, норм звичаїв, традицій, ритуалів. Соціально-технічні норми. Критерії розмежування норм права від норм моралі, інших соціальних норм. Форм суспільної свідомості. Правосвідомість: поняття, структура, роль у суспільному житті.

Тема 7. Принципи і функції права

Загальне поняття про принципи права. Зміст принципів рівноправності, соціальної справедливості, гуманізму, демократизму, принципів законності і відповідальності за вину. Загальне поняття про функції (роль) права в суспільному житті. Регулятивна і охоронна функції права: поняття, способи забезпечення.

Тема 8. Норми права та їх структура

Поняття норми права та її характерні ознаки. Структура (елементи) норми права. Поняття гіпотези, диспозиції і санкції. Способи викладення елементів правової норми в нормативно-правових актах. Види (класифікація) правових норм: за галузями права, за функціями, за характером встановлених норм правил поведінки, за сферою дії.

Тема 9. Нормативно-правові акти та їх систематизація

Поняття нормативно-правового акту, його особливості, відміна від інших джерел права. Поняття правотворчості. Види нормативно-правових актів. Критерії їх класифікації. Закон. Основні правові ознаки закону. Конституція як основний закон. Підзаконні нормативно-правові акти (укази Президента, постанови

Кабінету Міністрів, відомчі і місцеві нормативно-правові акти). Систематизація нормативно-правових актів. Поняття, основні форми систематизації.

Тема 10. Тлумачення норм права та їх реалізація

Поняття та види тлумачення норм права. Граматичне тлумачення норм права. Систематичне тлумачення правових норм. Історико-політичне тлумачення норм права. Буквальне, обмежене і розширене тлумачення правових норм. Офіційне і судове тлумачення норм права. Доктринальне тлумачення правових норм.

Форми реалізації норм права: а) використання норм права; б) виконання норм права; в) дотримання норм права. Застосування норм права як особлива форма реалізації. Основні стадії процесу застосування норм права. Поняття колізії правових норм і шляхи вирішення протиріч. Акти застосування правових норм. Характерні ознаки цих актів. Процесуальні (процедурні) норми. Дія норм права (правових актів) в часі, просторі, по колу осіб. Прогалини в праві (поняття). Аналогія закону. Аналогія права.

Тема 11. Система права і система законодавства

Поняття і характерні ознаки системи права. Структурні елементи системи права. Поняття галузі права. Коротка характеристика деяких галузей права. Поняття інституту права. Предмет правового регулювання. Метод правового регулювання. Співвідношення системи права і системи законодавства.

Тема 12. Правові відносини (правовідносини)

Поняття і основні ознаки правових відносин (правовідносин). Структура правовідношення: суб'єкти, зміст, об'єкт. Поняття правоздатності і дієздатності, правосуб'єктності. Поняття правового статусу громадян, юридичних осіб. Характерні ознаки правового статусу. Юридичні факти. Суб'єктивне право і юридичний обов'язок. Передумови виникнення правовідносин.

Тема 13. Механізм і ефективність правового регулювання суспільних відносин. Правова поведінка

Поняття механізму правового регулювання суспільних відносин. Структурні елементи правового регулювання. Поняття ефективності правових норм.

Правомірна поведінка і правопорядок. Поняття і причини правопорушень. Види правопорушень. Структура правопорушення.

Тема 14. Юридична відповідальність

Поняття і функції юридичної відповідальності. Підстави та принципи юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Склад правопорушення.

Тема 15. Законність як стан суспільного життя у правовій державі

Поняття законності. Законність і природне право. Законність і доцільність. Основні принципи законності. Нові погляди на закон, право і державу в сучасній юридичній літературі.

3. Критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників

Фахове вступне випробування оцінюються до 200 балів. За кожну вірну відповідь на тестові запитання абітурієнт отримує 4 бали. Зміст відповідей оцінюється фаховою атестаційною комісією. Рішення про складання фахового вступного випробування приймається на засіданні фахової атестаційної комісії на підставі суми балів, що отримані абітурієнтом, за відповіді на тестові завдання згідно із шкалою (табл. 1).

Таблиця 1 – Шкала оцінювання відповідей для фахового вступного випробування

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
200 – 180	відмінно	A
151 – 179	добре	B
101 – 150		C
71 – 100	задовільно	D
41 – 70		E
0 – 40	незадовільно	

4. Список літератури, що рекомендовано для підготовки

Основи економіки

1. Базилевич В. Д. Економічна теорія: політекономія : підручник / В. Д. Базилевич, В. М. Попов. 8-ме вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2012. 702 с.
2. Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка [Текст] : навч. посіб. для самост. підготов. до держ. екзамену з екон. теорії / І. А. Максименко [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. Чернівці : Прут, 2011. 404 с.
3. Економічна теорія: Політекономія: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / За ред. В.Д. Базилевича. 6-те вид., перероб. і доп. –К.: Знання-Прес, 2007. 719 с.
4. Економічна теорія : підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
5. Основи економічної теорії [Текст]: Навч. посіб. для студентів, які

- здобувають перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / О.А. Шевчук, Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко. К. : Видавничий центр «Кафедра», 2017. 220 с.
6. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія. [текст]: навч. посіб. / А. В. Сірко. К.: ЦУЛ, 2014. 416 с.
 7. Політична економія : навчальний посібник / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, І. Ф. Лісна та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 280 с.
 8. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. – 2-ге вид. К.: Алерта, 2015. 487 с.

Основи держави та права

1. Актуальні проблеми теорії держави та права. Частина 1. Актуальні проблеми теорії держави: навч. посібник С. М. Тимченко, С. К. Бостан, С. М. Легуша та ін. К.: КНТ, 2008. 402 с.
2. Актуальні проблеми теорії держави та права: навч. посібник С. В. Білозорьов, Е. О. Гіда, А. М. Завальний та ін. К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2010. 397 с.
3. Алексеев С. С. Общая теория права: учебник 2-е изд., перераб. и доп. С. С. Алексеев. М.: Проспект, 2009. 453 с.
4. Ведерніков Ю. А. Теорія держави і права. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 243 с.
5. Державотворення і правотворення в Україні: досвід, проблеми, перспективи. за ред. Ю. С. Шемшученка. К.: Ін-ут держави і права ім. В. Корецького НАН України, 2001. 276 с.
6. Загальна теорія держави і права /за ред. М. В. Цвіка. Харків: Право, 2002. 245 с.
7. Дробязко С. Г. Общая теория права: учебное пособие для вузов Минск, 2007. 450 с.
8. Кельман М. С. Загальна теорія права (зі схемами, тестами). К.: Кондор, 2002. 236 с.
9. Комаров С. А. Общая теория государства и права. СПб.: Питер, 2004. 294 с.
10. Котюк В. О. Загальна теорія держави і права: навч. посібник К.: Атіка, 2005. 323 с.
11. Кравчук М. В. Проблеми теорії держави і права (опорні конспекти): навч. посібник. 2-ге вид. К.: ВД Професіонал, 2004. 325 с.
12. Серета Г. П. Проблеми теорії держави і права: навч. посібник Г. П. Серета. К.: КНТ, 2009. 411 с.
13. Теорія держави і права для підготовки до іспиту: навч. посібник за ред. В. С. Шилінгова. К.: КНТ, 2008. 377 с.
14. Теорія держави і права: підручник за ред. С. Л. Лисенкова. К.: Юрінком Інтер, 2005. 409 с.
15. Хропанюк В. Н. Теория государства и права: учебник для вузов В. Н. Хропанюк. М.: Интерстиль, 2008. 398 с.
16. Червонюк В. И. Теория государства и права: учебник В. И. Червонюк. М.: ИНФРА-М, 2009. 455 с.

17. Черданцев А. Ф. Теория государства и права: учебник для вузов М., 2002. 377 с.

Затверджено рішенням кафедри
менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування
30 березня 2022 року, протокол №11,
кафедри теорії та історії держави і права
25 березня 2022 року, протокол №7